ცნობისმოყვარეობისა და თვითკონტროლის კავშირი ურთიერთობის სიახლოვესა და კონფლიქტის გადაჭრის სტრატეგიებთან

ანა ტუხაშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტზე კლინიკური ფსიქოლოგიის მაგისტრის ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

ფსიქოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო სხირტლაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2024

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

09.06.24

მადლობა

სამაგისტრო ნაშრომის მომზადებისას გაწეული შრომისა და დახმარებისთვის, მინდა მადლობა გადავუხადო ჩემს ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორს ნინო სხირტლაძეს, რომელიც მუდმივად ჩართული იყო კვლევის და ნაშრომის წერის პროცესში და მაძლევდა რეკომენდაციებს.

ასევე, დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო თითოეულ ადამიანს კვლევაში მონაწილეობისთვის.

სარჩევი

აბსტრაქტი 1

Abstract 2

ლიტერატურის მიმოხილვა 5

1. ურთიერთობა 5

1.1. კონფლიქტი 5

1.2. ურთიერთობის სიახლოვე 9

2. ცნობისმოყვარეობა 12

2.1. ცნობისმოყვარეობა და ურთიერთობის სიახლოვე 19

2.2. ცნობისმოყვარეობა და კონფლიქტები რომანტიულ ურთიერთობაში 22

3. თვითკონტროლი 24

3.1. თვითკონტროლი და ურთიერთობის სიახლოვე 29

3.2. თვითკონტროლი და კონფლიქტის გადაჭრა 30

საკვლევი კითხვები და ჰიპოთეზები 33

მეთოდი 34

მონაწილეები 34

პროცედურა 34

ინსტრუმენტები 34

მონაცემების დამუშავება 36

შედეგები 37

შედეგების ინტერპრეტაცია 41

დასკვნა 46

გამოყენებული ლიტერატურა: 47

დანართი 51

აბსტრაქტი

მიმდინარე კვლევა ეხება ცნობისმოყვარეობისა და თვითკონტროლის კავშირის დადგენას ურთიერთობის სიახლოვესა და კონფლიქტის გადაჭრის სტრატეგიებთან. პრედიქტორი ცვლადებია თვითკონტროლი და ცნობისმოყვარეობა, რომელიც მოიცავს სასიამოვნო ძიებას, სტრესისადმი ტოლერანტობას, დეპრივაციულ მგრძნობელობას, მღელვარების ძიებასა და სოციალურ ცნობისმოყვარეობას. შედეგის ცვლადებია: ურთიერთობის სიახლოვე და კონფლიქტის გადაჭრის ისეთი სტრატეგიები, როგორებიცაა: კომპრომისი, არიდება, განშორება, მორჩილება, დომინანტობა და ინტერაქციული რეაქტიულობა. კვლევაში მონაწილეობა მიიღო 20-დან 60 წლამდე 102-მა ადამიანმა. მონაცემების რეგრესიული ანალიზის შედეგად აღმოჩნდა, რომ სტრესისადმი ტოლერანტობა, სოციალური ცნობისმოყვარება და თვითკონტროლი დადებითად წინასწარმეტყველებს სიახლოვეს სასიყვარულო ურთიერთობაში. კონფლიქტის გადაჭრის სტრატეგიებთან დაფიქსირდა განსხვავებული შედეგები. კერძოდ, ცნობისმოყვარეობის ტიპებიდან მხოლოდ სასიამოვნო კვლევამ იწინასწარმეტყველა დადებითად კომპრომისი, ხოლო სტრესისადმი ტოლერანტობამ უარყოფითად იწინასწარმეტყველა არიდება და მორჩილება. სოციალურმა ცნობისმოყვარეობამ უარყოფითად იწინასწარმეტყველა განშორება. მღელვარების ძიებამ დადებითად იწინასწარმეტყველა დომინანტობა, ხოლო ინტერაქციულ რეაქტიულობასთან კავშირი არ აღმოჩნდა. თვითკონტროლმა კი დადებითად იწინასწარმეტყველა კომპრომისი, ხოლო უარყოფითად რეაქტიული მგრძნობელობა.

საკვანძო სიტყვები: *ცნობისმოყვარეობა, თვითკონტროლი, თვითკონტროლის სტრატეგიები, ურთიერთობის სიახლოვე, პარტნიორი, კონფლიქტი, კონფლიქტის გადაჭრის სტრატეგიები.*

Abstract

The current study examines the relationship between curiosity and self-control with relationship closeness and conflict resolution strategies. The predictor variables are self-control and curiosity, which includes joyous exploration, stress tolerance, deprivation sensitivity, thrill seeking, and social curiosity. Outcome variables are relationship closeness and conflict resolution strategies such as compromise, avoidance, disengagement, submission, dominance, and interactional reactivity. 102 people aged 20-60 participated in the research. As a result of regression analysis of the data, it was found that stress tolerance, social curiosity and self-control positively predict closeness in a romantic relationship. Different results were observed with conflict resolution strategies. Specifically, of the curiosity types, only joyous exploration positively predicted compromise, while stress tolerance negatively predicted avoidance and disengagement. Social curiosity negatively predicted separation. Thrill-seeking positively predicted dominance, while no relationship was found with interactional reactivity. Self-control positively predicted compromise and negatively predicted reactive sensitivity.

Key words: *Curiosity, self-control, self-control strategies, partnerts, relationship closeness, conflict, conflict resolution strategies.*